

Dzień dobry,

Na dzisiejszych zajęciach chciałabym Cię zapoznać z genezą, czyli przyczynami dwóch wydarzeń: Marca 68 i Grudnia 70.

Zacniemy od opowiedzenia, co wydarzyło się w Marcu 68.

W styczniu 1968 władze zakazały wystawiania w Teatrze Narodowym w Warszawie spektaklu „Dziady” w reżyserii Kazimierza Dejmka. To spowodowało protest środowiska „komandosów”. Do grupy „komandosów” należeli Jacek Kuroń i Adam Michnik, o którym rozmawialiśmy na ostatnich zajęciach. Za sprzeciwianie się władzy Adam Michnik został wydalony z Uniwersytetu Warszawskiego. Przeciwko tej decyzji 8 marca zorganizowano strajk studentów, podczas którego żądano przywrócenia Michnika na uczelnię. Strajk został rozbity przez władze ZOMO, czyli Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej.

Wkrótce protesty studenckie organizowano zaczęto organizować też na innych uczelniach. Za każdym razem reagowały władze ZOMO i tłumili strajki .

19 marca 1968 Władysław Gomułka potępił demonstrantów, których nazwano syjonistami. Organizowano też spotkania w fabrykach przeciwko studentom, inteligencji polskiej i ludności żydowskiej, co wywołało sprzeciw i oburzenie wśród państw na świecie.

Zdjęcie pokazuje pierwsze strajki studentów.

Drugim wydarzeniem był Grudzień 70.

W Polsce, w tamtym okresie, szybko pogarszała się sytuacja gospodarcza, co wywołało podwyżki cen. Podwyżki miały obowiązywać przed świętami Bożego Narodzenia. Ostatecznie wyższe ceny wprowadzono 13 grudnia 1970, a to spowodowało niezadowolenie wśród ludzi.

Następnego dnia, w Stoczni Gdańskiej, rozpoczął się strajk i zorganizowano spotkanie. Stoczniovcy żądali cofnięcia podwyżek cen i udali się pod budynek Komitetu PZPR. Tam doszło do starcia z milicją. W nocy z 14 na 15 grudnia 1970 rozpoczęły się aresztowania manifestantów, ale to nie zniechęciło ich do podejmowania dalszych protestów. 15 grudnia strajkowały już kolejne zakłady w Trójmieście. Po raz drugi manifestanci udali się pod gmach PZPR, co zakończyło się ofiarami wśród ludzi. Wtedy też w Warszawie wydano zakaz strzelania do protestujących osób, a w Gdańsku ogłoszono stan wyjątkowy.

Na drugi dzień w Stoczni Gdańskiej ogłoszono strajk okupacyjny. 17 grudnia wojsko otworzyło ogień wobec stoczniovców idących do pracy w stoczni. Tego dnia zginęło 18 osób. Starcia z milicją miały też miejsce w Szczecinie, Słupsku i Elblągu. Z danych wynika, że zginęło wtedy 45 osób.

20 grudnia 1970 Władysław Gomułka podał się do dymisji, która została mu narzucona. Gierek został I sekretarzem PZPR i powstał nowy rząd w Polsce.

Zadanie dla Ciebie-Proszę określić, czy podane zdanie jest prawdziwe, czy fałszywe:

- a) Adam Michnik został wydalony z Uniwersytetu Warszawskiego. P/F
- b) Studenci organizowali protesty przeciwko władzy. P/F
- c) Gomułka popierał protestujących studentów. P/F
- d) Adam Michnik i Jacek Kuroń należeli do „komandosów”. P/F
- e) Podwyżki cen wprowadzono 1 grudnia 1970. P/F
- f) W Stoczni Gdańskiej wybuchły strajki. P/F
- g) W nocy z 14 na 15 grudnia 1970 doszło do uwolnienia protestujących. P/F
- h) W strajkach w Szczecinie, Elblągu i Słupsku zginęło 5 osób. P/F
- i) Edward Gierek nie podał się do dymisji. P/F

Aneta Trojanowska

